

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 103.

30ie Møde.

Løverbagen den 9de Marts.

(Forts.)

Scholer (forfat). Hvad Skiftet af et Gode angaaer, da vil jeg ikke nægte, at det har sin betydelige Bausfeligbed at overdrage det strax til de nuværende Communalbestyrelser, men her er kun Tale om at skifte de faae Eiendele, som Fæsterne kunne efterlade sig. Her er ikke Tale om at tage et Bo, som bestaaer af Grundeidomme, under Behandling, men der er kun Tale om den Smule Løsøre, om de faa Capitaler, som en Fæster efterlader sig, og jeg skulde virkeligt troe, at, selv om Birkedommeren eller Herredsfogden ikke vare Medlemmer af Communalbestyrelsen, der dog er faa megen Lovkjendskab hos vore kommunale Bestyrelser, at de tilstrækkeligt kunne det, og, hvad der manglede dem i Lovkjendskab, det have de igjen i Rettsindighed; det var det eneste Argument, som Ordføreren anførte mod vedkommende Communalbestyrelser, det var deres Mangel paa juridisk Kundskab. Mod at Overformynderibestyrelsen skulde gaae over til Communalbestyrelserne, udtalte han sig ogsaa meget stærkt, idet han meente, at man ingenlunde, saaledes som disse nu ere ordnede, hos dem vilde finde tilbørlig Sikkerbed for de mange Tusinder, der sættes i Overformynderiet. Men da nu her ikke er Tale om det hele Overformynderivæsen paa Landet, men kun Tale om de faa Eiendele, som Fæsterne efterlade sig, og de gaae i Almindelighed ikke i mange Tusinder, saa troer jeg ikke, det vil have nogen praktisk Bausfeligbed at overdrage det til de nuværende Communalbestyrelser, især da man ogsaa maa erindre, at Jorddrotten er eller kan være Medlem af denne, og at saaledes den samme Sikkerbed, som hertil forudsættes, vedbliver, ja vedbliver i en endnu højere Grad. Jeg troer hermed at have imødegaaet

de Argumenter, som Ordføreren har udtalt. Grunden, hvorfor jeg har stillet dette Forslag, min ledende Tanke, var den samme, som den høitærede Finansminister udtalte i Anledning af Budgettet, at først ved en Virkning fra neden af, fra Folket selv, kunde vi tænke at vinde i materiel Velvære, og jeg fandt ingenlunde den Sætning rigtig, som Rigsdagsmanden for Kjøbenhavn udtalte; thi vel vil jeg indrømme, at vi ikke allerede strax kunne komme til at gjøre betydelige Beparelser herved, men naar vi komme længere hen, saa er jeg overbevist om, at det skal vise sig, at man herved skal vinde, og det meget, i Kraft til at kunne bære Statsbyrderne og ikke blot vinde i materiel Kraft, men ogsaa i Selvstændighed, og det er vel en bekjendt Sag, at en selvstændig og selvvirkende Mand kan bære langt Mere, naar Landet er i Fare, end en uselvstændig og ikke selvvirkende Mand. Der var et andet Hensyn, der ogsaa ledede mig; jeg anerkender med stor Glæde den høitærede Justitsministers Bestræbelser for at opfylde Grundlovens § 75, og vi ere vist Alle enige i, at, forsaavidt Skiftevæsenet er en dømmende Myndighed, og det kunne vi ikke nægte, skjøndt det hidtil ikke alene har været hos den egentlige dømmende Myndighed, men og tillige hos vedkommende Godsforvaltere, og skjøndt man kan komme langt frem i Sagen, førend man kommer til nogen Procedure, og der ofte ikke engang sælges nogen Dom, hvilket ikke engang kaldes nogen Dom, men kun en Kjendelse; men herpaa skal jeg ikke videre indlade mig, — men det, som ledede mig, var, at, idet nu Grundlovens § 75 bliver opfyldt, saa handle vi mod § 76. Jeg seer overordentligt gjerne, at Bestemmelserne i Grundlovens § 75 blive opfyldte, men jeg seer grumme nødtigt, at § 76 tilstedesættes, thi, naar vi nu først føre Skifteforvaltningen over til Herredsfogder og Birkedommere, saa vil man have faa megen mere Ulykke med siden at faae den fra dem igjen,